

REVISORSEXAMEN

Del I

December 2018

© Revisorsinspektionen 2018

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	3 December 2018
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 1	Cykelsystrarna AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	5
	Deluppgift 1.2	7
	Deluppgift 1.3	4
	Deluppgift 1.4	5
	Deluppgift 1.5	4
Summa		25

Uppgift 2	Fastighetsbröderna AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	6
	Deluppgift 2.2	6
	Deluppgift 2.3	5
	Deluppgift 2.4	8
Summa		25

Uppgift 3	Detaljisten AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	5
	Deluppgift 3.2	5
	Deluppgift 3.3	5
	Deluppgift 3.4	5
	Deluppgift 3.5	5
Summa		25

Lycka till!

1. Cykelsystrarna AB (25 poäng)

Bakgrund

Cykelsystrarna AB ("Cykelsystrarna") med säte i Vetlanda tillverkar och säljer cyklar till barn i åldern 3-10 år. Bolaget drivs av två systrar som äger 50 % vardera av bolaget. Den ena system, Sara, är VD och den andra, Eva, är ekonomichef i bolaget. Tillsammans utgör de styrelsen i bolaget. Bolaget har drivits inom familjen sedan 1970 då verksamheten startades upp av systrarnas morfar som är styrelsesuppleant i bolaget.

Bolagets kunder är återförsäljare av cyklar. Bolaget har några få men stora kunder. Produktionen är förlagd till Vetlanda där det också finns ett färdigvarulager. Transportmöjligheterna från Vetlanda är dock dåliga och därför har ett större distributionslager förlagts till Jönköping (cirka 8 mil från Vetlanda). Bolaget har de senaste åren haft en minskad försäljning, lägre resultat och likviditetsproblem.

Du har varit personvald revisor i bolaget sedan räkenskapsåret 2010. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	62	70	77
Resultat före skatt	- 8	1	2
Summa tillgångar	31	35	38
Soliditet	10 %	25 %	35 %
Medelantal anställda	37	43	48

Deluppgift 1.1 (5 p)

Bolaget har ett avräkningskonto gentemot en av sina kunder. Avräkningsförhållandet uppstår när kunden hämtar cyklar från bolagets lager. I samband med uttaget bokförs en intäkt och en fordran upp på kunden eftersom en försäljning har skett. Fakturering görs ca 2-3 veckor efter utleverans/uttag från kund, vilket medför att per 2018-12-31 finns det ett större saldo på avräkningskontot mot kunden, en fordran.

Uppgift

Beskriv fem relevanta granskningsåtgärder du som revisor kan utföra för att granska saldot på avräkningskontot. Beskriv också syftet med dessa åtgärder.

Deluppgift 1.2 (7 p)

Bolaget har egen tillverkning av cyklar och måste då se till att rätt utgifter ingår i värdet av egentillverkade varor. Ekonomichefen Eva har identifierat följande utgifter som hon tycker kan vara med i underlaget för att beräkna lagervärdet:

Utgifter för ramar och kedja till cykeln	1 000 kr
Utgifter för målning av cykeln, färgkostnad och arbetskostnad	300 kr
Fraktkostnad för inköp av ramar från utlandet	20 kr
Utgifter för att frakta den färdiga cykeln från färdigvarulagret i Vetlanda till distributionslagret i Jönköping	4 kr
Löner för försäljningspersonal	30 kr
Löner för inköpsavdelningen	5 kr
Planenliga avskrivningar på maskiner i tillverkningen	15 kr
Bonus från leverantör som säljer ramarna till bolaget	- 10 kr
Utgifter för utveckling av en ny cykelhållare, fördelat per cykel som tillverkats under tiden som utveckling sker	8 kr
Summa	1 372 kr

Uppgift

- Vilka poster ska inte ingå i kalkylen för de egentillverkade cyklarna?
- Ramarna köps in från Polen i EUR. Vilken valutakurs ska dessa inköp värderas till per 2018-12-31?
- I samband med revisionen av varulager ska du genomföra pristester på lagervärdet. Beskriv hur du går tillväga för att göra urval till pristesterna.

Deluppgift 1.3 (4 p)

I november 2018 planeras ett styrelsemöte för att besluta om Cykelsystrarna AB ska förvärva ett annat bolag. Vid dagen för styrelsemötet blir ekonomichefen Eva sjuk och måste åka till sjukhuset. Beslutet måste tas vid det planerade styrelsemötet eftersom den tidsfrist som säljaren har satt annars går ut.

I maj 2019 ska styrelsen skriva under årsredovisningen vid ett planerat styrelsemöte. Ekonomichefen Eva bestämmer sig plötsligt för att åka utomlands till en ö i Karibien utan telefon- och internetförbindelser. Årsredovisningen måste skrivas under vid det planerade styrelsemötet då banken har ställt krav på att den underskrivna årsredovisningen ska skickas till banken samma dag som styrelsemötet hålls.

Uppgift

- a) Redogör för om styrelsen kan ta beslut om bolagsförvärvet även om Eva inte är närvarande på styrelsemötet.
- b) Redogör för om styrelsen kan skriva under årsredovisningen även om Eva är bortrest.

Deluppgift 1.4 (5 p)

Under 2018 har bolagets resultat minskat kraftigt jämfört med föregående år och det egna kapitalet understiger nästan halva aktiekapitalet. Bolaget har en checkräkningskredit som är fullt utnyttjad och har ett banklån med amorteringskrav. I samband med granskningen av bokslutet måste du genomföra en granskning av fortsatt drift.

Uppgift

Beskriv hur du går tillväga för att granska bolagets förmåga till fortsatt drift.

Deluppgift 1.5 (4 p)

Ekonomichefen Eva upprättar årsredovisningen för bolaget. Den 30 juli 2019 är årsredovisningen inte klar och därmed naturligtvis inte underskriven av styrelsen eller av dig. Revisionsberättelse är inte utfärdad och handlingar har inte sänts in till Bolagsverket. Revisionen var i övrigt klar per 30 juni 2019 (förutom granskning av årsredovisningen och granskning av väsentliga händelser efter balansdagen).

Uppgift

Vilket ansvar har du som revisor för den årsredovisning som inte lämnats in i tid till Bolagsverket? Beskriv ansvar och åtgärder innan och efter 30 juni 2019. Bortse från eventuella effekter i revisionsberättelsen.

2. Fastighetsbröderna AB (25 poäng)

Bakgrund

Fastighetsbröderna AB är ett familjeägt fastighetsbolag som drivs av två bröder i tredje generationen. Bolaget har varit verksamt i nästan 70 år. Bolaget projekterar, bygger och äger hyresfastigheter. Bolaget äger ett antal fastigheter sedan mer än 20 år. Bolaget är endast aktivt på den svenska marknaden, främst i små- och medelstora städer.

Du har varit bolagets personvalda revisor sedan år 2016.

Den ekonomiska informationen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Omsättning	101	97	98
Resultat före skatt	34	33	33
Summa tillgångar	890	868	609
Soliditet	47 %	44 %	43 %
Medelantal anställda	32	32	31

Bolagets räkenskapsår är kalenderår och bolaget tillämpar K3-regelverket.

Deluppgift 2.1 (6 p)

Bolagets ekonomichef har läst i tidningen att det antagits nya regler avseende avdragsmöjligheter för räntor för svenska företag samt att bolagsskattesatsen kommer att förändras. Fastighetsbröderna AB har en hel del räntebärande lån i sin balansräkning. Ekonomichefen önskar nu diskutera detta med dig som revisor för att förstå hur detta kan komma att påverka Fastighetsbolaget AB.

Bolagets budgeterade resultat för 2019 ser ut enligt följande (Mkr):

Nettoomsättning	120
Rörelsens kostnader	-40
(varav ej avdragsgilla rörelsekostnader)	- 5
Avskrivningar enligt plan	-22
Ränteintäkter	2
Räntekostnader	-18
(varav ej avdragsgilla räntekostnader)	-1
Lämnat koncernbidrag	-10

Uppgift

Redogör i korthet för vilka de största förändringarna är avseende de nya ränteavdragsbegränsningarna samt beräkna skatten för bokslutet 31 december 2019 utifrån bolagets budgeterade siffror. Planenliga avskrivningar överensstämmer med räkenskapsenliga avskrivningar.

Deluppgift 2.2 (6 p)

Fastigheter utgör huvuddelen av bolagets tillgångar. Som en del av bokslutsarbetet gör bolaget varje år en värdering av sina fastigheter för att säkerställa att det inte föreligger något nedskrivningsbehov. I din roll som revisor ingår att göra en egen bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger. Som en följd av detta ber du bolaget inhämta en värdering gjord av en extern värderare. Bolagets egen värdering påvisar inget behov av nedskrivning medan värderingen som görs externt påvisar ett nedskrivningsbehov.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden i den uppkomna situationen.

Deluppgift 2.3 (5 p)

När du i din roll som revisor utför revisionsarbetet finns i vissa fall behov av att använda specialister som en del av revisionsteamet. I revisionen av Fastighetsbröderna AB har du använt både skatte- och värderingsspecialister från den revisionsfirma där du själv är verksam.

Uppgift

Redogör för vad detta innebär för din revision samt vilket arbete som behöver göras för att säkerställa att dessa specialister kan användas i revisionen.

Deluppgift 2.4 (8 p)

Revisionen i Fastighetssystem AB, ett dotterbolag till Fastighetsbröderna AB, är avslutad. Detta bolag äger en hyresfastighet. Du är personvald revisor även i detta bolag och ska nu avge revisionsberättelse. Du har två punkter att ta ställning till:

- Bolaget har i sin bolagsordning stadgat att styrelsen ska bestå av 4-6 styrelseledamöter och inga suppleanter. Det visar sig nu att bolaget under hela räkenskapsåret bestått av endast tre styrelseledamöter.
- Bolaget har under alla år delat ut en stor del av sitt fria egna kapital vid årsstämman. Sedan föregående års årsstämma har resultatet varit svagare än väntat och för första gången på många år har bolaget redovisat ett negativt resultat. Det negativa resultatet har gjort att bolagets styrelse och VD misstänker att det egna kapitalet, under en längre tid under 2018 varit förbrukat med mer än 50 %. Kontrollbalansräkning har, efter att du som revisor upplyst styrelsen om förhållandet, upprättats men dock först efter ca 7 månader efter det att misstanke om förhållandet fattades. Per 2018-12-31 är aktiekapitalet helt återställt.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden samt upprätta revisionsberättelse.

3. Detaljisten AB (25 poäng)

Bakgrund

Detaljisten AB är ett bolag som säljer kläder direkt till konsumenter i främst norra Europa. I Sverige sker försäljningen i fysiska butiker via moderbolaget medan försäljning till övriga marknader endast sker via e-handel. Försäljningen i övriga länder sker via utländska helägda dotterbolag. Bolaget har varit verksamt i snart tio år. År 2018 är ditt andra år som bolagets revisor. Bolaget är idag noterat på en mindre (ej reglerad) marknadsplats.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Omsättning	890	760	700
Resultat före skatt	11	13	-12
Summa tillgångar	440	390	380
Soliditet	64 %	59 %	53 %
Medelantal anställda	168	155	148

Koncernens räkenskapsår är kalenderår.

Koncernen tillämpar IFRS i sin koncernredovisning och moderbolaget tillämpar RFR 2.

Deluppgift 3.1 (5 p)

Detaljisten AB har idag 46 butiker i Sverige. Samtliga butiker finns i hyrda lokaler och generellt ligger hyresavtalen på 2-8 år. Under 2018 blir du kontaktad av bolaget som önskar diskutera förändringarna i och med införandet av IFRS16.

Uppgift

Redogör för vad dessa förändringar i korthet består i, effekterna av dessa samt vad bolaget behöver göra för att förbereda sig inför implementeringen av IFRS16.

Deluppgift 3.2 (5 p)

I hyreskontrakten som Detaljisten AB tecknar ingår som regel ett åtagande att återställa de lokaler man hyr till ursprungligt skick. I och med att butikerna gör mycket förändringar i lokalerna samt hyr dessa under lång tid kan dessa åtaganden uppgå till relativt stora belopp.

Uppgift

Redogör för hur koncernen ska hantera denna fråga i sin redovisning i koncern respektive juridisk person (moderbolaget).

Deluppgift 3.3 (5 p)

Detaljisten AB ägs till 40 % av grundaren till bolaget. Grundaren av bolaget är dock inte längre anställd operativt i bolaget utan är endast verksam som styrelseledamot. Dock anlitas grundaren en del på konsultbasis när bolaget exempelvis startar verksamhet på nya marknader. Bolaget köper in en del varor från Igo AB, ett bolag ägt av en annan styrelseledamot i Detaljisten AB. Igo tillverkar vissa accessoarer som Detaljisten säljer i sina butiker.

Uppgift

Redogör för hur du granskar dessa transaktioner och vilka upplysningskrav som föreligger.

Deluppgift 3.4 (5 p)

Detaljisten AB som är moderbolag i koncernen är sedan några år noterat på en mindre marknadsplats (ej reglerad marknad). Vissa planer finns nu på att byta marknadsplats och istället noteras på Nasdaq Stockholm.

Uppgift

Redogör för hur rapporteringskraven för bolaget skulle påverkas av detta listbyte samt även vilka rapporteringskrav som eventuellt förändras för dig som revisor i och med listbytet.

Deluppgift 3.5 (5 p)

Huvudägaren till Detaljisten AB har under en tid funderat på att starta upp en ny verksamhet. I korthet ska denna gå ut på in- och utlåning till företag och kommer således att stå under Finansinspektionens tillsyn. Då du känner ägaren sedan många år får du frågan om du kan tänka dig att ta dig an rollen som revisor även för detta bolag.

Uppgift

Redogör för vad denna typ av verksamhet ställer för krav på dig som revisor och redogör också för gällande rotationsregler för denna typ av företag.